

RAAP-NOTITIE 5289

Kruispunten N18 met Richterslaan (Lichtenvoorde) en Kerkstraat (Harreveld)

Gemeente Oost Gelre

Archeologisch vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek
(verkennend booronderzoek en deels karterend booronderzoek)



Archeologisch Adviesbureau

6500 voor Chr.

3750 voor Chr.

2200 voor Chr.

700 voor Chr.

150 na Chr.

320 na Chr.

250 na Chr.

1650 na Chr.

Colofon

Opdrachtgever: Verhoeve Infra

Titel: Kruispunten N18 met Richterslaan (Lichtenvoorde) en Kerkstraat (Harreveld), gemeente Oost Gelre; archeologisch inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek en deels karterend booronderzoek)

Status: eindversie

Datum: 18 januari 2016

Auteur: ir. E.H. Boshoven

Projectcode: OMNN2

Bestandsnaam: NO5289_OMNN2.docx

Projectleider: ir. E.H. Boshoven

Projectmedewerker: niet van toepassing

ARCHIS-vondstmeldingsnummer: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: 3973159100

Bewaarpplaats documentatie: RAAP Oost-Nederland

Autorisatie: drs. H.B.G. Scholte Lubberink

Bevoegd gezag: gemeente Oost Gelre

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

Leeuwenveldseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

telefoon: 0294-491 500

telefax: 0294-491 519

E-mail: raap@raap.nl

Internet: www.raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2016

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

1.1 Administratieve gegevens

Type onderzoek	inventariserend veldonderzoek (verkenkend en deels karterend booronderzoek)
Bevoegd gezag	gemeente Oost Gelre
Onderzoekskader	omgevingsvergunning
Vigerend archeologisch beleid	middelhoge tot hoge verwachting; ingrepen tot 100 m ² en tot 30 cm -Mv zijn vrijgesteld van onderzoek
Reeds uitgevoerd onderzoek	bureauonderzoek Weerheijm & Klerks (2015)
Datum veldonderzoek	3 november 2015 (verkenkend en deels karterend booronderzoek)

Naam plangebied

kruispunt N18 met Richterslaan

Plaats	Lichtenvoorde
Gemeente	Oost Gelre
Provincie	Gelderland
Kadastrale gegevens	niet bekend
Oppervlakte plangebied	circa 450 m ² (circa 170 x 3 m)
Kaartblad topografische kaart	41B
Centrumcoördinaten (X/Y)	235.869/445.694
ARCHIS-vondstmeldingsnummer	niet van toepassing
ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	3977825100

Naam plangebied

kruispunt N18 met Kerkstraat

Plaats	Harreveld
Gemeente	Oost Gelre
Provincie	Gelderland
Kadastrale gegevens	niet bekend
Oppervlakte plangebied	circa.550 m ²
Kaartblad topografische kaart	41B
Centrumcoördinaten (X/Y)	232.974/443.517
ARCHIS-vondstmeldingsnummer	niet van toepassing
ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	3977833100

1.2 Aanleiding en doelstelling

In beide plangebieden zijn bodemingrepen gepland die mogelijk bedreigend zijn voor archeologische resten. In het kader van de archeologische monumentenzorg is conform de richtlijnen van

de bevoegde overheid een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd. Het doel van dit onderzoek was het verkrijgen van inzicht in de archeologische resten die in het plangebied verwacht worden en de fysieke kwaliteit daarvan.

1.3 Toekomstige situatie

De bestaande N18 wordt ter hoogte van het kruispunten met de Richterslaan (Lichtenvoorde) en Kerkstraat (Harreveld) verbreed. De verbreding vindt grotendeels binnen het huidige tracé van de N18 plaats. Uitzonderingen hierop betreffen:

- Kruising N18/Richterslaan: aanleg van een watergang over een lengte van circa 170 m ten noorden van de Richterslaan en ten oosten van de N18. De geplande bodemingrepen reiken tot circa 100 cm -Mv;
- Kruising N18/Kerkstraat: aanleg van een nieuwe weg ten oosten van de Varsseveldseweg. De geplande bodemingrepen reiken tot circa 100 cm -Mv.

1.4 Onderzoeksvragen

- Stemt de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw in het plangebied overeen met hetgeen op basis van het bureauonderzoek verwacht werd?
- Dient op basis van de resultaten van het veldonderzoek de gespecificeerde archeologische verwachting te worden bijgesteld?

Algemeen

- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventuele archeologische resten?
- Op welke wijze kan bij de planvorming met archeologische resten worden omgegaan?
- Met de inzet van welke zoekmethoden kunnen verwachte resten systematisch opgespoord worden (zoeksleuven, booronderzoek, veldkartering, geofysisch etc.)?

1.5 Randvoorwaarden

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep (zie artikel 24 van het Besluit archeologische monumentenzorg) en conform de richtlijnen van de bevoegde overheid. De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.3), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), geldt in de praktijk als richtlijn. RAAP beschikt over een opgravingsvergunning, verleend door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze rapportage genoemde geologische en archeologische perioden.

Geologische perioden			Archeologische perioden			
Tijdvak	Chronozone	Datering	Tijdperk	Datering		
Holoceen	Laat Subatlanticum	1150 na Chr.	Recente tijd	1945		
			Nieuwe tijd	C	1850	
	B	1650				
	A	1500				
	Vroeg Subatlanticum	0	Middeleeuwen	Laat B	1250	
				Laat A	1050	
				Vroeg	D: Ottoonse tijd	900
					C: Karolingische tijd	725
					B: Merovingisch tijd	525
					A: Volksverhuizingstijd	450
	Romeinse tijd	Laat	270			
		Midden	70 na Chr.			
		Vroeg	15 voor Chr.			
Subboreaal	450 voor Chr.	IJzertijd	Laat	250		
			Midden	500		
			Vroeg	800		
Atlanticum	3700	Bronstijd	Laat	1100		
			Midden	1800		
			Vroeg	2000		
Boreaal	7300	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat	2850		
			Midden	4200		
			Vroeg	4900/5300		
Preboreaal	8700	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat	6450		
			Midden	8640		
			Vroeg	9700		
Pleistoceen	Laat Glaciaal	Late Dryas	11.050	Paleolithicum (Oude Steentijd)		
		Allerød			11.500	
	Vroeg Glaciaal	Vroege Dryas	12.000		Laat	12.500
		Bølling			12.500	Jong B
	Midden Glaciaal	Vroegste Dryas	13.500		Jong A	35.000
		Denekamp				
	Vroeg Glaciaal	Hengelo	60.000		Midden	250.000
		Moershoofd				
	Weichselien	Vroeg Glaciaal	Odderade		114.000	Oud
			Brørup			
		Midden Glaciaal	Eemien		126.000	
			Saalien II			
		Laat Glaciaal	Oostermeer		241.000	
			Saalien I			
		Preboreaal	Belvédère/Holsteinien		336.000	
			Glaciaal x			
	Boreaal	Holsteinien	416.000			
		Elsterien			463.000	

Tabel 1. Geologische en archeologische tijdschaal.

2 Kruising N18/Richterslaan

2.1 Archeologische verwachting

Voor het plangebied is in januari 2015 een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd door Weerheijm & Klerks. Tijdens het bureauonderzoek zijn de volgende zaken vastgesteld:

Landschappelijke ligging

“Het plangebied ligt ten noorden van Lichtenvoorde op een langgerekte dekzandrug. Het dekzand is afgedekt met een 30-50 cm dik plaggendek en behoort in bodemkundig opzicht tot de zwarte enkeerdgronden. Onder dit plaggendek kan de oorspronkelijke bodem nog intact zijn. Omdat aan de randen van de akkers bewoning plaats vond, kunnen zich ook bewoningsresten in het dek zelf bevinden. Over het algemeen is er sprake van goede conservering door de beschermende werking van het dek tegen verstoring door ploegen. Afhankelijk van de verstoringsdiepte bij aanleg van de N18 kan zich zelfs onder de weg nog een deels intacte bodem bevinden. Langs de randen van de weg kan dit zeker niet uitgesloten worden. Het is voor dit gebied niet precies bekend vanaf wanneer deze akkers werden aangelegd, maar er moet rekening mee gehouden worden dat dergelijke praktijken al vanaf de IJzertijd plaatsvonden. Er kunnen dan ook resten vanaf de IJzertijd tot de Nieuwe Tijd worden aangetroffen op de oorspronkelijke bodem en in het esdek, met daaronder sporen vanaf het Laat-Paleolithicum. Direct ten oosten van het plangebied bevindt zich een klein beekje, mogelijk bevinden zich afzettingen van deze beek in de ondergrond aan de oostelijke zijde van het plangebied.” *Weerheijm & Klerks, 2015.*

Historie

“In de Hottinger-atlas van 1773-1813 is het plangebied aangegeven als akkergebied. De doorgaande weg naar Ruurlo bestaat dan nog niet. Op de kadastrale kaart van 1811-1832 ligt het plangebied ook tussen de akkers; de meest westelijke punt van het plangebied ligt dan tegen de reeds aanwezige weg van Ruurlo naar Lichtenvoorde, net als op de topografische kaart van 1830-1850. Het gebied wordt dan aangeduid met ‘Boschwever’. Op de kaart van circa 1900 (Bonneblad), tot aan de topografische kaart van 1955 blijft het plangebied in feite ongewijzigd, tot de aanleg van de N18 in de jaren zestig van de vorige eeuw. De N18 wordt dan aangelegd rondom Lichtenvoorde, en verschijnt dan ook als zodanig op de topografische kaart van 1966. In de volgende decennia groeit de kern van Lichtenvoorde dan langzaam verder richting het noorden, de N18.” *Weerheijm & Klerks, 2015.*

Archeologie

“Binnen het plangebied zijn geen archeologische monumenten, waarnemingen of vondsten geregistreerd. De historische kern van Lichtenvoorde (AMK-terrein 13.216) ligt op circa 500 m ten zuiden van het plangebied. Het plangebied ligt binnen het tracé van een bureau- en booronderzoek in het kader van de OTB N18 Varsseveld-Enschede (onderzoeksmeldingsnr. 47.101; Weer-

heijm & Klerks, 2015). Daarbij zijn er binnen het onderhavige plangebied geen boringen gezet. Bij het bureauonderzoek heeft het onderhavige plangebied een middelhoge archeologische verwachting gekregen. Binnen een straal van 500 m rondom het plangebied is één waarneming bekend: waarnemingsnr. 425.556. Hier is bij een booronderzoek een scherp aardewerk aangetroffen uit de Nieuwe tijd (onderzoeksmeldingsnr. 39.343). Verder van belang is onderzoeksmeldingsnr. 3.037, een booronderzoek dat is uitgevoerd ten oosten van de Richterslaan, en direct ten zuiden van de N18 (Zwembadterrein). Hier zijn geen archeologische vondsten aangetroffen, op een scherp handgevormd aardewerk na, in een reeds verstoorde laag." *Weerheijm & Klerks, 2015.*

Verwachting

"Voor het plangebied geldt een hoge archeologische verwachting, met name voor resten van het Mesolithicum/Neolithicum tot de IJzertijd (dekzand/podzol) en IJzertijd t/m de Late Middeleeuwen/Nieuwe Tijd (podzol/esdek). De mogelijke archeologische sporen en vindplaatsen kunnen uiteenlopen van tijdelijke jachtkampjes van jager-verzamelaars (inclusief graven) uit het Mesolithicum/Neolithicum tot nederzettingsterreinen en sporen van landgebruik/verkaveling uit de periode vanaf het Neolithicum/Bronstijd tot aan de Late Middeleeuwen/Nieuwe Tijd. Tot de eerste vondstcategorie behoren voornamelijk vondsten van bewerkt vuursteen; tot de tweede categorie behoren onder andere grondsporen van structuren zoals boerderijen, bijgebouwen, sloten, greppels en afvalkuilen, en vondsten van onder andere aardewerk, bot en metaal. Deze resten kunnen worden aangetroffen op de overgang tussen het esdek en de natuurlijke ondergrond. Bij aanwezigheid van een bodem komen deze sporen voor onder de E-horizont; bij het voorkomen van een C-horizont direct onder het esdek." *Weerheijm & Klerks, 2015.*

2.2 Veldonderzoek

Methode verkennend booronderzoek

Het inventariserend veldonderzoek (IVO) bestond uit een verkennend booronderzoek. De gevolgde onderzoeksmethode voor het veldwerk is bepaald op basis van de resultaten van het bureauonderzoek.

Het verkennend booronderzoek had tot doel het verkrijgen van inzicht in de bodemgesteldheid, de mate van bodemverstoring en de diepteligging van het potentiële archeologische niveau in het plangebied. Daarmee wordt de gespecificeerde archeologische verwachting getoetst en kunnen uitspraken worden gedaan over de gaafheid van eventuele archeologische resten. Er zijn vijf boringen gezet in een enkele raai over het gebied van de geplande ingrepen met een afstand tussen de boringen van maximaal 40 m (boringen 1-5).

Er is geboord tot maximaal 110 cm -Mv met een Edelmanboor (7 cm). De boringen zijn tijdens het veldwerk lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989) digitaal beschreven in het boorbeschrijvingssysteem van RAAP (Deborah2; zie bijlage 1) en met behulp

van GPS ingemeten (x/y-coördinaten). Van alle boringen is de hoogte bepaald met behulp van het AHN. Er is geen systematische oppervlaktekartering uitgevoerd vanwege de aanwezigheid van begroeiing.

Resultaten

Geologie en bodem

De ondergrond in het plangebied bestaat uit sterk tot uiterst siltig, matig fijn zand. In de natuurlijke ondergrond is alleen de C-horizont aangetroffen. Dit pakket wordt afgedekt door een sterk vlekkerige laag die in dikte varieert van 15 tot 35 cm en door de humeuze bovengrond (bouwvoor) met een dikte variërend van 50 tot 60 cm.

Archeologie

Hoewel het booronderzoek een verkennend onderzoek betrof, is het opgeboorde sediment wel gecontroleerd op archeologische indicatoren. Tijdens het veldonderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die kunnen duiden op de aanwezigheid van archeologische resten. Bovendien is in de sterk vlekkerige laag recent baksteen en grind aangetroffen (boring 2).

2.3 Conclusie

Op basis van de resultaten van het veldonderzoek kan de archeologische verwachting worden bijgesteld. Gezien de aanwezige verstoringen en de vrij siltige (en daarmee natte) ondergrond wordt ingeschat dat de kans op het aantreffen van archeologische vindplaatsen in het plangebied klein is en dat derhalve de archeologische verwachting kan worden bijgesteld naar een lage verwachting.

3 Kruising N18/Kerkstraat

3.1 Archeologische verwachting

Voor het plangebied is in januari 2015 een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd door Weerheijm & Klerks (2015). Tijdens het bureauonderzoek zijn de volgende zaken vastgesteld:

Landschappelijke ligging

“Het plangebied ligt ten zuiden van Harreveld en in het Oost-Nederlands dekzandgebied. Ter hoogte van het plangebied bevindt zich een aaneenschakeling van zuidwest-noordoost georiënteerde dekzandkoppen. Het dekzand is afgedekt met een 30-50 cm dik plaggendek en behoort bodemkundig tot de zwarte enkeerdgronden. Onder dit plaggendek kan de oorspronkelijke bodem nog intact zijn en omdat aan de randen van de akkers bewoning plaats vond, kunnen zich ook nog bewoningsresten in het dek zelf bevinden. Over het algemeen is er sprake van goede conservering door de beschermende werking van het dek tegen verstoring door ploegen. Afhankelijk van de verstoringsdiepte bij aanleg van de N18 kan zich zelfs onder de weg nog een deels intacte bodem bevinden. Langs de randen van de weg kan dit zeker niet uitgesloten worden. Het is voor dit gebied niet precies bekend vanaf wanneer deze akkers werden aangelegd maar er moet rekening mee gehouden worden dat dergelijke praktijken al vanaf de IJzertijd plaatsvonden. Er kunnen dan ook resten vanaf de IJzertijd tot de Nieuwe Tijd worden aangetroffen op de oorspronkelijke bodem en in het esdek, met daaronder sporen vanaf het Laat-Paleolithicum.” *Weerheijm & Klerks, 2015.*

Historie

“In de Hottinger-atlas van 1773-1813 is de weg van Varsseveld naar Lichtenvoorde al op dezelfde locatie aanwezig. De bebouwing langs de weg bevindt zich op enige afstand; binnen of nabij het plangebied bevindt zich in ieder geval nog geen bebouwing. De kern van Harreveld beperkt zich op dat moment nog tot enkele huizen rond het ‘Huize Harveld’. Op de kadastrale kaart van 1811-1832 en op de topografische kaart van 1830-1850 is ook nog alleen de weg en enkele agrarische percelen langs de weg te zien, zonder bebouwing, net als op de topografische kaart van circa 1900 (Bonneblad). Ook sindsdien is het ruimtebeslag van de N18 binnen het oude tracé van de weg tussen Varsseveld en Lichtenvoorde gebleven, zonder aanwijzingen voor bebouwing binnen het plangebied. In de jaren zeventig van de vorige eeuw is de afslag naar Harreveld aangelegd met het systeem van op- en afritten dat behoudens wat aanpassingen in grote lijnen nog de huidige situatie aangeeft.” *Weerheijm & Klerks, 2015.*

Archeologie

“Binnen het plangebied zijn geen archeologische monumenten, waarnemingen of vondsten geregistreerd. Het plangebied ligt wel binnen het tracé van een bureau- en booronderzoek in het kader van de OTB N18 Varsseveld-Enschede (onderzoeksmeldingsnr. 47.101). Daarbij zijn er

binnen het onderhavige plangebied geen boringen gezet. Bij het bureauonderzoek heeft het onderhavige plangebied een middelhoge archeologische verwachting gekregen. Binnen een straal van 500 m rondom het plangebied zijn een archeologisch monument en een drietal waarnemingen bekend. Circa 200 m ten westen van het plangebied ligt AMK-terrein 11.363, een terrein met sporen van bewoning uit het Mesolithicum. Ten westen van dit AMK-terrein ligt waarnemingsnr. 11.485 (op ca. 500 m ten westen van het plangebied); hier is een stuk vuursteen uit het Mesolithicum aangetroffen. Circa 250 m ten zuiden van het plangebied is waarneming 442.348 geregistreerd, afkomstig van een tweetal booronderzoeken (verkenkend onderzoeksmeldingsnr. 54.730 en karterend 63.625). Het betreft de vondst van drie stuks vuursteen, opgeraapt tijdens een veldkartering. Het karterende booronderzoek dateert van oktober 2014; de resultaten hiervan zijn nog niet bekend. Circa 250 m ten noordwesten van het plangebied ligt waarnemingsnr. 423.777, afkomstig van een proefsleuvenonderzoek waarbij een vroegmiddeleeuwse huisplaats, een greppel/kavelsloot en restanten van enkele mogelijke esdegreppels zijn waargenomen (voor het bureau-, boor- en proefsleuvenonderzoek: resp. onderzoeksmeldingsnrs. 34.195, 34.355 en 36.073)." *Weerheijm & Klerks, 2015.*

Verwachting

"Voor het plangebied geldt een middelhoge tot hoge archeologische verwachting, met name voor resten van het Mesolithicum/Neolithicum tot de IJzertijd (dekzand/podzol) en IJzertijd t/m de Late Middeleeuwen/Nieuwe Tijd (podzol/esdek). De mogelijke archeologische sporen en vindplaatsen kunnen uiteenlopen van tijdelijke jachtkampjes van jager-verzamelaars (inclusief graven) uit het Mesolithicum/Neolithicum tot nederzettingsterreinen en sporen van landgebruik/verkeveling uit de periode vanaf het Neolithicum/Bronstijd tot aan de Late Middeleeuwen/Nieuwe Tijd. Tot de eerste vondstcategorie behoren voornamelijk vondsten van bewerkt vuursteen; tot de tweede categorie behoren o.a. grondsporen van structuren zoals boerderijen, bijgebouwen, sloten, greppels en afvalkuilen, en vondsten van o.a. aardewerk, bot en metaal. Deze resten kunnen worden aangetroffen op de overgang tussen het esdek en de natuurlijke ondergrond. Bij aanwezigheid van een bodem komen deze sporen voor onder de E-horizont; bij het voorkomen van een C-horizont direct onder het esdek." *Weerheijm & Klerks, 2015.*

3.2 Veldonderzoek

Methode verkennend en karterend booronderzoek

Het inventariserend veldonderzoek (IVO) bestond uit een gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek. De gevolgde onderzoeksmethode voor het veldwerk is bepaald op basis van de resultaten van het bureauonderzoek.

Het verkennend en karterend booronderzoek had tot doel het verkrijgen van inzicht in de bodemgesteldheid, de mate van bodemverstoring en de diepteligging van het potentiële archeologische niveau in het plangebied, alsmede het daadwerkelijk opsporen van archeologische vindplaatsen.

Daarmee wordt de gespecificeerde archeologische verwachting getoetst en kunnen uitspraken worden gedaan over de gaafheid van eventuele archeologische resten/vindplaatsen.

Er zijn vijf boringen gezet in twee raaien over het gebied van de geplande ingrepen met een afstand tussen de boringen van circa 16 m (boringen 6-10). Er is geboord tot maximaal 100 cm -Mv met een Edelmanboor (15 cm). De boringen zijn tijdens het veldwerk lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989) digitaal beschreven in het boorbeschrijvingsstelsel van RAAP (Deborah2; zie bijlage 1) en met behulp van GPS ingemeten (x/y-coördinaten). Van alle boringen is de hoogte bepaald met behulp van het AHN. Het opgeboorde sediment is gezeefd over een zeef met maaswijdte van 3 mm. Het zeefresidu is met het blote oog gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren. Tevens is het oppervlak (extensief) afgelopen op zoek naar archeologische indicatoren.

Resultaten

Geologie en bodem

De ondergrond in het plangebied bestaat uit dekzand: grindhoudend, matig fijn, zwak tot matig siltig zand. In het gehele plangebied is een grotendeels intact podzolprofiel aangetroffen in de vorm van een Bh- en/of Bs-horizont, overgaand in de C-horizont. De bovenste 25 tot 40 cm van het bodemprofiel betreft de huidige bouwvoor (matig humeus, zwak siltig zand).

Archeologie

Tijdens de karterende boringen en de extensieve oppervlaktekartering zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

3.3 Conclusie

Gezien de geringe omvang en de hoge boordichtheid (omgerekend circa tachtig boringen per hectare) en het ontbreken van archeologische indicatoren in het opgeboorde sediment wordt vermoed dat de dekzandrug in het plangebied voor agrarische doeleinden is ontgonnen. Er zijn geen aanwijzingen dat de locatie voor bewoning is gebruikt.

4 Aanbevelingen

Kruising N18/Richterslaan (Lichtenvoorde)

De resultaten van het onderzoek tonen aan dat in het plangebied geen behoudenswaardige archeologische resten (meer) worden verwacht. Vanuit het oogpunt van de archeologische monumentenzorg zijn er zodoende geen redenen om verdere beperkingen op te leggen ten aanzien van de verdere planvorming.

Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht toch archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap i.c. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (vondstmelding via ARCHIS) verplicht.

Kruising N18/Kerkstraat (Harreveld)

De resultaten van het onderzoek tonen aan dat in het plangebied geen behoudenswaardige archeologische resten (meer) worden verwacht. Vanuit het oogpunt van de archeologische monumentenzorg zijn er zodoende geen redenen om verdere beperkingen op te leggen ten aanzien van de verdere planvorming.

Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht toch archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap i.c. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (vondstmelding via ARCHIS) verplicht.

Tot slot

Dit rapport geeft (selectie)adviezen. Het is aan de bevoegde overheid, de gemeente Oost Gelre, deze al dan niet over te nemen in de vorm van een (selectie)besluit.

Literatuur

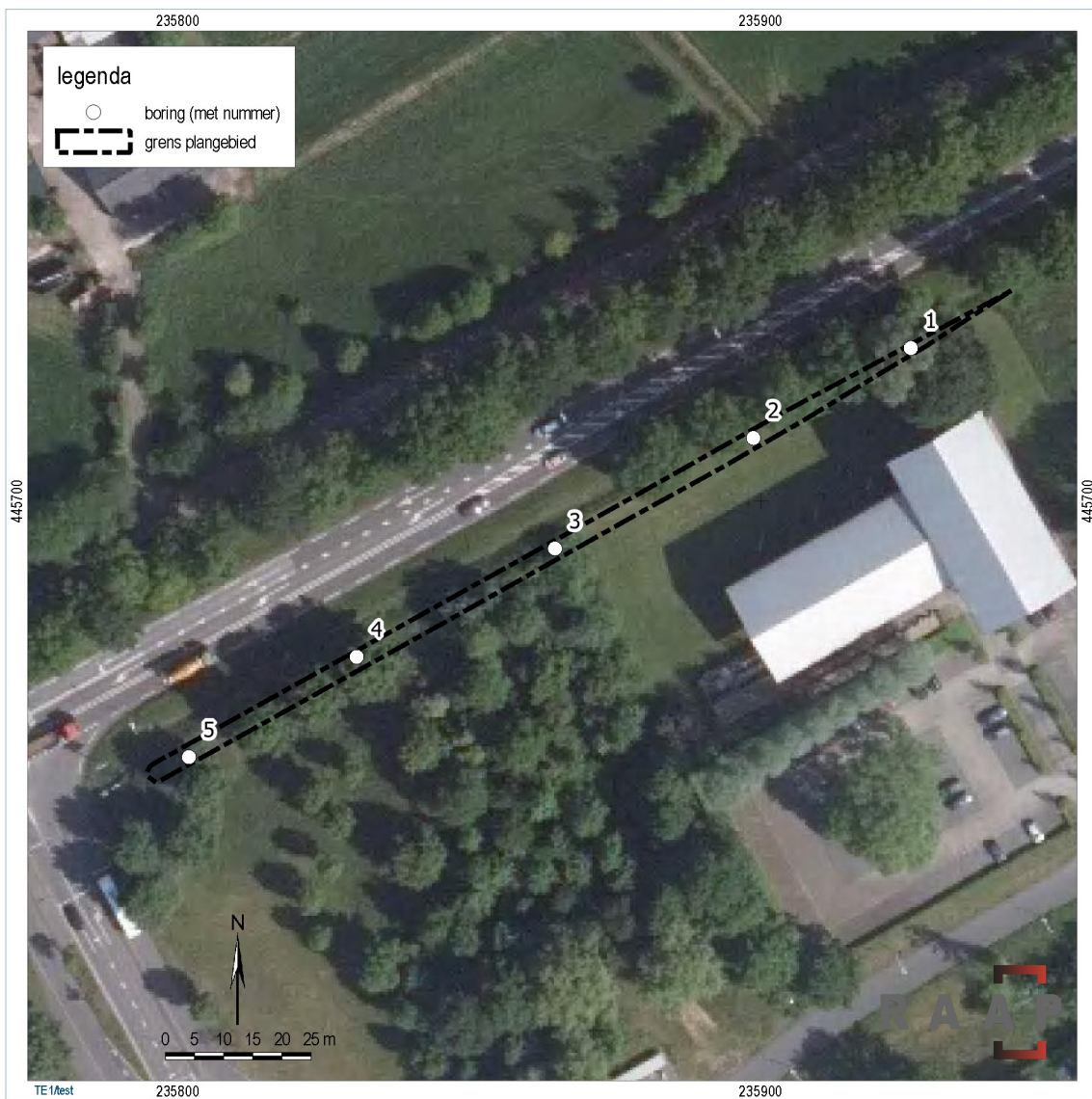
- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Weerheijm, W.J. & K. Klerks**, 2015. Archeologisch vooronderzoek ten behoeve van de reconstructie van 4 kruispunten aan de N36 en N18, gemeenten Ommen en Oost Gelre. Ruimtelijk advies op basis van bureauonderzoek. *Vestigia-rapport V1246*. Vestigia, Amersfoort.
- Willemse, N.W. & M.H.J.M. Kocken**, 2012. Archeologie met beleid; afwegingskader voor archeologiebeleid in de Regio Achterhoek. *RAAP-rapport 2501*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

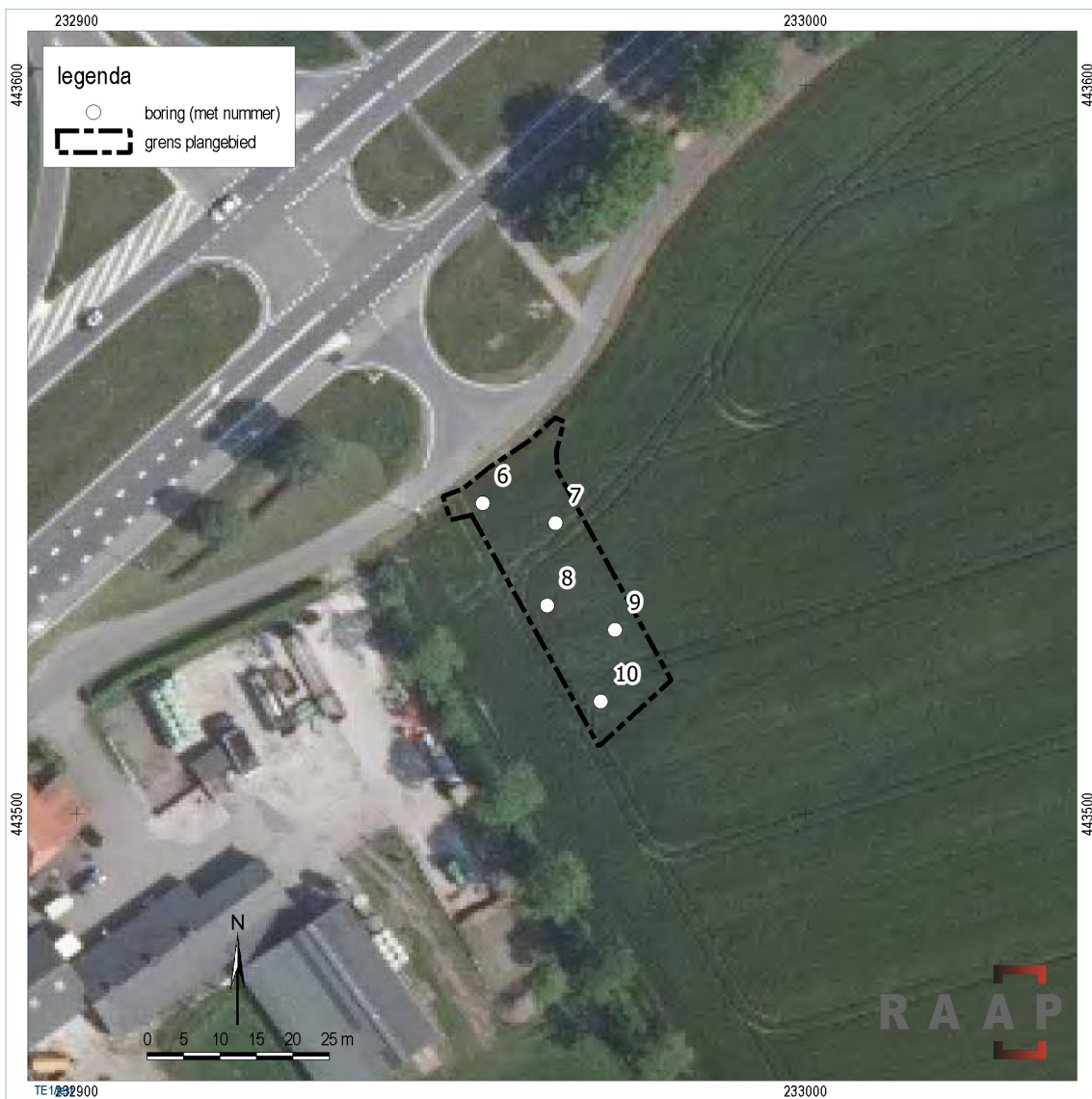
- Figuur 1.** De ligging van het plangebied (rood omlijnd); inzet: ligging in Nederland (ster).
- Figuur 2.** Boorpuntenkaart kruising N18/Richterslaan (Lichtenvoorde).
- Figuur 3.** Boorpuntenkaart kruising N18/Kerkstraat (Harreveld).
- Figuur 4.** Enkele foto's van de plangebieden. Boven: Plangebied Richterslaan (foto: Google Streetview). Onder: Plangebied Kerkstraat (foto RAAP).
- Tabel 1.** Geologische en archeologische tijdschaal.
- Bijlage 1.** Boorbeschrijvingen.



Figuur 1. De ligging van de plangebieden (rood omlijnd); inzet: ligging in Nederland (ster).



Figuur 2. Boorpuntenkaart Kruising N18 / Richterslaan (Lichtenvoorde).



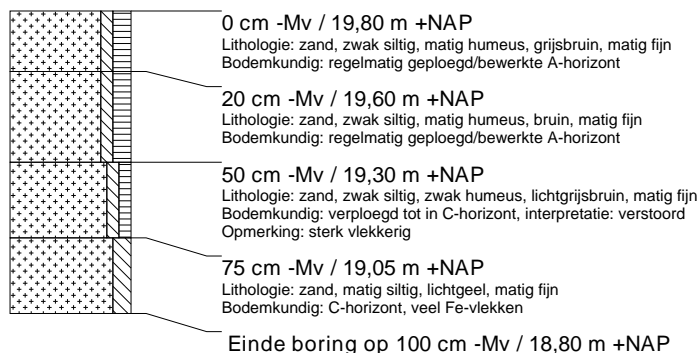
Figuur 3. Boorpuntenkaart Kruising N18 / Kerkstraat (Harreveld).



Figuur 4. Enkele foto's van de plangebieden. Boven: Plangebied Richterslaan (foto: Google Streetview); Onder: Plangebied Kerkstraat (foto RAAP).

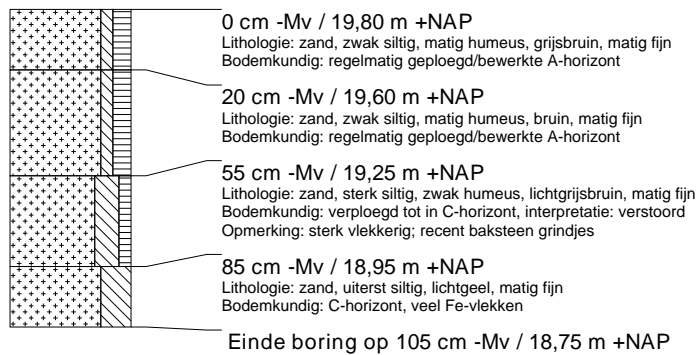
boring: OMNN2-1

beschrijver: EB, datum: 3-11-2015, X: 235.926, Y: 445.726, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 41B, hoogte: 19,80, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: plantsoen, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Gelderland, gemeente: Oost Gelre, plaatsnaam: Lichtenvoorde, opdrachtgever: Verhoeve Infra, uitvoerder: RAAP Oost



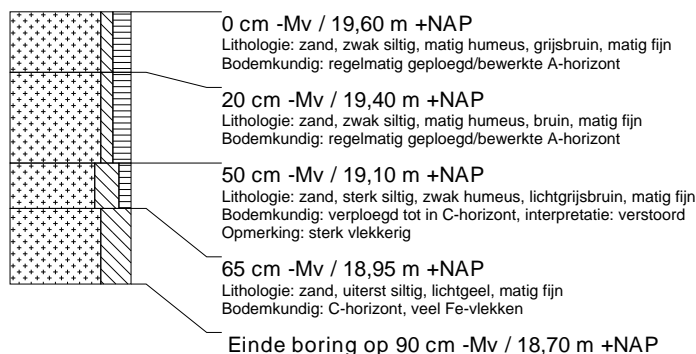
boring: OMNN2-2

beschrijver: EB, datum: 3-11-2015, X: 235.899, Y: 445.711, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 41B, hoogte: 19,80, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: plantsoen, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Gelderland, gemeente: Oost Gelre, plaatsnaam: Lichtenvoorde, opdrachtgever: Verhoeve Infra, uitvoerder: RAAP Oost



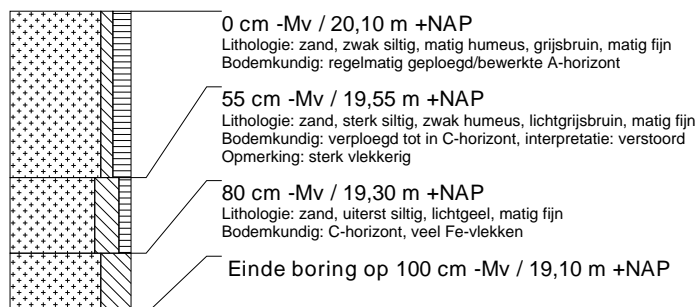
boring: OMNN2-3

beschrijver: EB, datum: 3-11-2015, X: 235.865, Y: 445.692, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 41B, hoogte: 19,60, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: plantsoen, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Gelderland, gemeente: Oost Gelre, plaatsnaam: Lichtenvoorde, opdrachtgever: Verhoeve Infra, uitvoerder: RAAP Oost



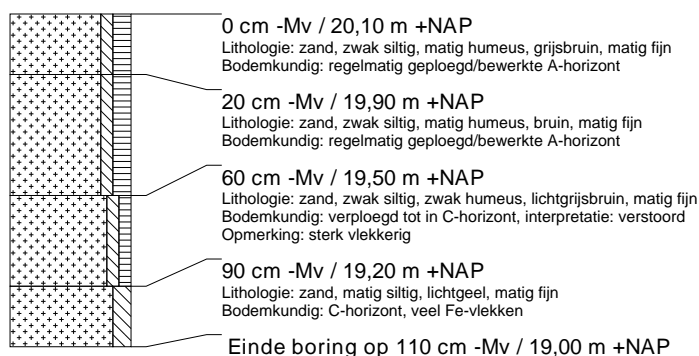
boring: OMNN2-4

beschrijver: EB, datum: 3-11-2015, X: 235.831, Y: 445.673, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 41B, hoogte: 20,10, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: plantsoen, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Gelderland, gemeente: Oost Gelre, plaatsnaam: Lichtenvoorde, opdrachtgever: Verhoeve Infra, uitvoerder: RAAP Oost



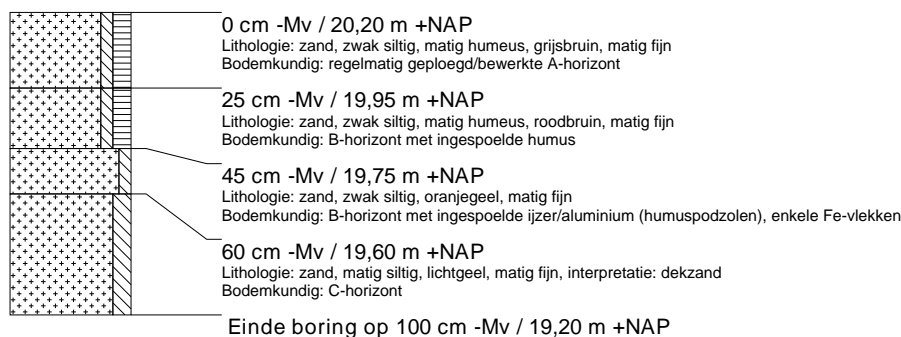
boring: OMNN2-5

beschrijver: EB, datum: 3-11-2015, X: 235.802, Y: 445.656, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 41B, hoogte: 20,10, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: plantsoen, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Gelderland, gemeente: Oost Gelre, plaatsnaam: Lichtenvoorde, opdrachtgever: Verhoeve Infra, uitvoerder: RAAP Oost



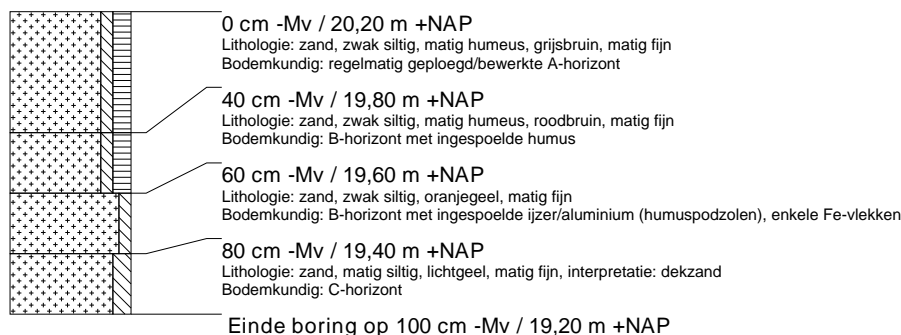
boring: OMNN2-6

beschrijver: EB, datum: 3-11-2015, X: 232.956, Y: 443.543, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 41B, hoogte: 20,20, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-15 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: matig, provincie: Gelderland, gemeente: Oost Gelre, plaatsnaam: Harreveld, opdrachtgever: Verhoeve Infra, uitvoerder: RAAP Oost



boring: OMNN2-7

beschrijver: EB, datum: 3-11-2015, X: 232.966, Y: 443.540, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 41B, hoogte: 20,20, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-15 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: matig, provincie: Gelderland, gemeente: Oost Gelre, plaatsnaam: Harreveld, opdrachtgever: Verhoeve Infra, uitvoerder: RAAP Oost



boring: OMNN2-8

beschrijver: EB, datum: 3-11-2015, X: 232.964, Y: 443.529, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 41B, hoogte: 20,00, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-15 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: matig, provincie: Gelderland, gemeente: Oost Gelre, plaatsnaam: Harreveld, opdrachtgever: Verhoeve Infra, uitvoerder: RAAP Oost



boring: OMNN2-9

beschrijver: EB, datum: 3-11-2015, X: 232.974, Y: 443.525, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 41B, hoogte: 20,00, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-15 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: matig, provincie: Gelderland, gemeente: Oost Gelre, plaatsnaam: Harreveld, opdrachtgever: Verhoeve Infra, uitvoerder: RAAP Oost



boring: OMNN2-10

beschrijver: EB, datum: 3-11-2015, X: 232.972, Y: 443.515, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 41B, hoogte: 19,90, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-15 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: matig, provincie: Gelderland, gemeente: Oost Gelre, plaatsnaam: Harreveld, opdrachtgever: Verhoeve Infra, uitvoerder: RAAP Oost

